

Zhrnutie výstupov konferencie zo dňa 6.11.2025

Regionálna konferencia

„Proaktívna bytová politika obcí v ťažko skúšaných regiónoch“

Organizátori konferencie:

Obec Jesenské, Projekt DOM.ov, MAS Cerovina

Partneri: Úrad splnomocnenca Vlády SR pre rómske komunity, Regionálne združenia miest a obcí Gemer a Malohont, Horehronia, Stredného Gemera

Miesto a čas konania; Obec Jesenské, MKS Jesenské, dňa 6.11.2025, od 10,00 do 14,00 hod.

Cieľom konferencie je predstavenie proaktívnych riešení pre zlepšenie bytovej politiky obcí v ťažko skúšaných okresoch s prítomnosťou MRK a podporovať vytvorenie novej bytovej politiky na vidieku pre obce s orientáciou na mladých ľudí a rodiny (vrátane MRK) v regiónoch Rimavská Sobota, Revúca a Brezno

Program konferencie

09:30 - 10:00	Registrácia účastníkov s občerstvením
10:00 - 10:20	Otvorenie konferencie Mgr. Gabriel Mihályi, PhD. ZMOGaM, predseda MAS Cerovina, starosta obce Jesenské Mgr. Alexander Daško – Splnomocnenec Vlády SR pre rómske komunity Mgr. Marianna Babilonská, gen.riaditeľka Sekcie implementácie projektov Úrad splnomocnenca Vlády SR pre MRK Mgr. Marian Habovčík, partneri Združenie miest a obcí Gemera a Malohontu Ing. Július Buchta, MBA Združenie miest a obcí Stredného Gemera Ing. Marián Zeman, riaditeľ n.o. Projekt DOM.ov
10:30 - 12:30	Bytová politika na miestnej úrovni – proaktívne a spoločne
10:30 – 10:45	Vstup do problematiky bývania a bytovej politiky obce a v rámci medziobecnej spolupráce
10:45 – 11:30	Mgr. Gabriel Mihályi, PhD. Dostupné nájomné bývanie , JUDr. Zdenka Polednáková, Dostupný Domov j.s.a. Svojpomocná výstavba -bývanie aj pre sociálne slabších , Ing. Marián Zeman, Projekt DOM.ov Dobrá prax – „Viac ako dom“ Vojtech IČO, starosta Bôrky
11:30 – 11:50	Jednoduché pozemkové úpravy a územné plánovanie , Mgr. Marianna Babilonská, generálna riaditeľka sekcie implementácie projektov, ÚSVSR RK
11:50 – 12:10	Vysporiadanie pozemkov v osídleniach , JUDr. Katarína Moľová, riaditeľka odboru národného projektu Usporiadania právnych vzťahov k pozemkom, ÚSVSR RK
12:10 – 12:30	Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2030 a Akčného plánu za prioritnú oblasť bývanie , Mgr.et Mgr. Iva Pipíšková, sekcia strateg. politik/odbor inkluzívnych politik, ÚSVSR RK
12:30 - 14:00	Aká je budúcnosť bývania mladých na vidieku (vrátane MRK) - problémy alebo príležitosti - formy podpory (ďalší partneri ŠFRB) a stratégia umožňovania v miestnych samosprávach Facilitátor: Mgr. Gabriel Mihályi, PhD. Riadená diskusia – interaktívne riešenia, očakávania, výstupy <ul style="list-style-type: none">- Súčasná prax bytovej politiky pre MRK- Súčasná prax bytovej politiky pre mladých a mladé rodiny, seniorov- Odporúčania pre mestá a obce, odporúčania pre kompetentné inštitúcie podľa sektorov (štát, mestá a obce, ZMOS, podnikatelia, neziskový sektor)
14,00	Záver – Občerstvenie

Stručné zhrnutie priebehu konferencie

Konferencia sa zaoberala problematikou bývania a sociálnych otázok MRK v obciach, so zameraním na rozvoj bytovej politiky a integráciu Rómskej komunity. Účastníci konferencie, medzi ktorými boli starostovia, odborníci a zástupcovia rôznych organizácií, mali možnosť zdieľať svoje názory a skúsenosti. V rámci diskusií na otázky odpovedali odborníci ktorí predstavili aktuálne trendy a osvedčené postupy podľa programu v oblasti sociálnych bytov a dostupného bývania– predstavitelia rôznych organizácií / sektorov a dobrej praxe. (viď. program konferencie)

Výsledok práce

Konferencie sa zúčastnilo 62 zástupcov samospráv, štátnej správy a partnerských organizácií, (spätnú väzbu v písomnej forme odovzdalo 32 respondentov), ktorí prezentovali rôzne vlastné komplexné problémy a aspekty bývania v obciach/regiónoch. Hlavné body diskusie zahŕňali potrebu prepracovania sociálneho systému (pri podpore bývania, účelovo viazané podpory a pod.), zabezpečenie normálnych podmienok na bývanie (s potrebnou infraštruktúrou) a hľadanie komplexných riešení problémov v obciach/regiónoch. Účastníci sa zhodli na tom, že bez základnej infraštruktúry, ako je vodovod a kanalizácia, nie je možné efektívne realizovať projekty na podporu dostupného bývania. Zazneli aj konkrétne návrhy na zlepšenie právneho rámca pre pozemkové úpravy, podporu pilotných projektov jednoduchých pozemkových úprav v obciach s veľkým počtom MRK a možnosti výstavby nájomných a sociálnych bytov vrátane možnosti výstavby dostupných nájomných bytov, ktoré boli odprezentované v rámci programu konferencie.

Analýza spätnej väzby od účastníkov;

Spätná väzba účastníkov konferencie podľa metódy BONO je nevyhnutným nástrojom, ktorý umožňuje získať cenné informácie o priebehu a kvalite podujatia. Metóda BONO, známa svojim efektívnym prístupom k hodnoteniu a reflexii, pomáha účastníkom kriticky zhodnotiť svoje skúsenosti a nazbierať podnety na zlepšenie. Na konferencii sa účastníci delili o svoje názory a postrehy, čo vytvorilo atmosféru otvorenosti a vzájomného porozumenia. Tento proces je obzvlášť dôležitý pre miestne samosprávy a štátne inštitúcie, ktoré sa snažia zefektívniť svoje aktivity a prax.

1. Očakávania účastníkov zahŕňali zlepšenie bytovej politiky a základné informácie o úspešných praktikách/dobrej praxe a možnostiach financovania projektov.
2. Dôležitosť vybudovania základnej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, a pod.) pre rozvoj obcí.
3. Potreba komplexného riešenia problémov v regióne (od majetko-právneho vysporiadania, výchovy a vzdelávania až po výstavbu).
4. Pozitívne pocity a nové inšpirácie z diskusií a prednášok. (viď. program)
5. Riziká spojené s neochotou riešiť problémy v obciach (MRK), ako aj nedostatok legislatívnej podpory.
6. Dôraz na spoluprácu medzi obcami a štátom v oblasti riešenia bytovej problematiky.
7. Výhoda, že obce môžu riešiť problémy s bývaním aj bez vlastných financií. (viď. Programy Dostupné bývanie, Projekt DOM.ov)
8. Zlepšenie životných podmienok obyvateľov a dôstojné bývanie ako pozitívny krok.
9. Spätná väzba účastníkov bola prevažne pozitívna, vyzdvihovali organizáciu a obsah konferencie.

Napriek množstvu užitočných informácií a inšpirácií, účastníci by privítali v budúcnosti širšie odborné diskusie k nastoleným témam. Niektorí účastníci pociťujú frustráciu v praxi z dlhého čakania na rozhodovanie o rozvojových projektoch, ako aj z byrokratických prekážok, ktoré bránia rozvoju vo

svojich obciach. Ďalšie obavy sa sústreďovali na dôveru v efektivitu navrhovaných riešení a na potrebu spolupráce medzi rôznymi úrovňami verejnej správy.

Osobný rast

Účastníci konferencie nielenže získali cenné informácie a kontakty, ale tiež mali možnosť zdieľať svoje pocity a názory s rôznymi odborníkmi aj v oblasti nosnej témy t.j. bývania. Mnoho respondentov vyjadrilo pozitívne pocity a inšpiráciu z interakcie s kolegami, ktorých cieľom je zlepšiť podmienky pre obyvateľov komunít. Zaznela aj potreba rozširovať znalosti v oblasti legislatívy a riešenia dostupného bývania, čo môže prispieť k ich profesionálnemu rastu.

Pracovný plán

Na základe diskusií by chceli účastníci zvážiť konkrétne kroky na implementáciu návrhov a osvedčených postupov, ktoré boli prezentované na konferencii. Odporúča sa vypracovať akčný plán, ktorý zahŕňa identifikáciu priorít v oblasti bytovej politiky, rozvoj spolupráce medzi obcami a zameranie sa na vzdelávanie a osvetu v oblasti sociálnych otázok. Dôležité je tiež zapojiť obyvateľov do diskusií a rozhodovacích procesov, čím sa zabezpečí ich aktívna účasť na zlepšení podmienok a udržateľnosti projektov v ich komunitách v dotknutých okresoch Rimavská Sobota, Brezno a Revúca.

Otázky a návrhy účastníkov

Účastníci konferencie vyjadrili niekoľko otázok a návrhov, ktoré by mali byť predmetom ďalšej diskusie. Medzi otázkami sa objavili témy ako:

Ako zabezpečiť efektívnu a rýchlu spoluprácu medzi rôznymi inštitúciami a obcami podľa nastolených tém?

Aké legislatívne zmeny sú potrebné pre podporu rozvoja dostupného bývania?

Ako zlepšiť informovanosť občanov o možnostiach, ktoré majú k dispozícii v oblasti bývania?

Respondenti vyjadrili potrebu zlepšiť transparentnosť procesov a znížiť byrokratické prekážky, ktoré bránia realizácii projektov.

Účastníci navrhujú pravidelné odborné stretnutia, kde preberú pokroky a konkrétne kroky, ktoré budú prijaté na základe poznatkov získaných aj na tejto konferencii (viď. prezentácie podľa programu).

V závere konferencie účastníci vyjadrili vďaka organizátorom za kvalitne pripravené podujatie a za možnosť zdieľať myšlienky, ktoré by mohli prispieť k zlepšeniu podmienok bývania a integrácie Rómskej komunity v slovenských obciach ako aj vytváranie nových možností pre mladých v oblasti bývania bez rozdielu na národnosť v cieľovom území. Dúfajú, že budúcnosť prinesie konkrétne kroky k naplneniu odhalených problémov a potrebných zmien.

„Spolu dosiahneme viac, stratégiou umožňovania a podpory budovania dostupného bývania pre MRK ako aj mladé rodiny na vidieku - v obciach“